

* **Značilne končnice** so končnice **abl. sg., nom. pl. (n.) in gen. pl.** V teh treh sklonih so najpogostejše razlike med končnicami v posameznih skupinah 3. deklinacije, medtem ko se ostale končnice med skupinami praviloma ne razlikujejo (razen glede na spol).

1. skupina vokalnega dela

	<i>Singular</i>	<i>Plural</i>
1) nom.	<i>ov-is</i>	<i>ov-es</i>
2) gen.	<i>ov-is</i>	<i>ov-ium</i>

3) dat.	ov-i	ov-ibus
4) ak.	ov-em	ov-es
5) vok.	ov-is!	ov-es!
6) abl.	ov-e	ov-ibus

1) V **nom. sg.** se končujejo na **-is** ali na **-es** (redko na **-er**).

2) **Značilni končnici sta -e (abl. sg.) in -ium (gen. pl.).** Končnica **-es v nom. pl.** je veljavna za vse substantive, ki so maskulina ali feminina, v vsej 3. deklinaciji.

3) **Spol:** večina substantivov tega razreda je **feminina**.

Izjeme maskulina so:

a) po naravi, npr.: civis, -is m. -državljan, hostis, -is m. -sovražnik, vates, -is m. -preroč, pesnik

b) substantivi, ki se v **nom. sg.** končujejo na **-cis, -guis, -nis**

c) axis, -is m. (os), orbis, -is m. (krog), ensis, -is m. (meč), collis, -is m. (grič), mensis, -is m. (mesec)...

1) Ta skupina kaže tudi odstopanja v sklanjatvi:

♦ nekateri substantivi imajo v **ak. sg.** končnico **-im** namesto **-em** in v **abl. sg.** končnico **-i** namesto **-e** (febris, -is f. -mrzlica, puppis, -is f. -ladijska krma, securis, -is f. -sekira, turris, -is f. -stolp, tussis, -is f. -kašelj, sitis, -is f. -žeja; Tiberis, -is m. (!) -Tibera, Neapolis, -is f. -Neapelj);

♦ v **gen. pl.** imajo nekateri substantivi **-um** namesto **-ium**, npr.: canis, -is m. -pes, iuvenis, -is m. -mladenič

2. skupina vokalnega dela

	Singular	Plural
1) nom.	mar-e	mar-ia
2) gen.	mar-is	mar-ium
3) dat.	mar-i	mar-ibus
4) ak.	mar-e	mar-ia
5) vok.	mar-el	mar-ia!
6) abl.	mar-i	mar-ibus

1) V **nom. sg.** se končujejo na **-e, -al, -ar**.

2) **Značilne končnice (abl. sg., nom. pl., gen. pl.): -i, -ia, -ium.**

3) Vsi substantivi te skupine so **neutra**.

VAJE (VOKALNI DEL 3. DEKLINACIJE)

A) Navis, quae in fluvio magna est, in mari parvula est. Rationale animal est homo.

Iuvenes facile mala praecepta audiunt. Canis timidus vehementius latrat quam mordet.

Qui vincit iracundiam, maximum hostem superat. Cibi condimentum est fames, potionis sitis.

Ex ungue leonem (pingere). Hostis est, qui mihi non monstrat hostem.

Aurum ignis probat, miseria bonos viros. Pisces natare doces.

Amicus verus rara avis (est). Vestis virum reddit. Panem et circenses!

B) *Asinus aureus longas habet. Aurum metallum pretiosum est.*

Romani domini universi orbis terrarum esse cupiebant.

Romani olim optimum vinum ex insulis Graecis, vitibus consitis, in Italiam importabant.

Neptunus deus marium erat. Nautae retibus pisces ceteraque animalia maris capiebant.

C) 1) *V morju živi veliko različnih vrst (=mnoge različne vrste ...) živali.*

2) *Znotraj atenskega obzidja (=obzidja Aten) je bilo veliko lepih svetišč.*

3) *Stari Rimljani so zahtevali od tujih ljudstev visoke davke.*

4) *Prebivalci, ki so branili mesto, so metali kopja z obzidja in stolpov.*

5) *Jata ptic se jeseni (v jesenskih mesecih) seli v tople kraje.*

6) *Odisej je na ladji, privezan z vrvo, poslušal čudovito petje lepih Siren in opazoval strmo morskó obalo (=obalo morja).*

7) *Meščani so se bali sovražnikov, mučili sta jih lakota in žeja, bili so brez kruha in vode.*

8) *Znamenja rimskih (državnih) uradnikov so bile butare s sekirami.*

9) *Vestalké so v okroglem svetišču boginje Veste varovale večni ogenj.*

10) *Rimljani so se bali Hanibalovega prihoda in slonov, velikanskih neznanih živali, ki jih je vodil s sabo (s svojo vojsko).*

11) *Stari Rimljani so častili Vulkaná, boga ognja, ki so ga Grki imenovali Hefajst.*

12) *Trojanci so verjeli lažem zvičajnega Grka in se veselili poraza sovražnikov ter konca trojanske vojne.*